

Abstrakt

Význam rytmu pro řečovou komunikaci byl znám už antickým řečníkům, počínaje čtyřicátými léty minulého století se tento fenomén stává předmětem soustavnějšího zájmu řečových věd a v poslední dekádě zaznamenáváme v dané výzkumné oblasti prudký rozvoj. V průběhu let však došlo k určitému zamlžení pojmu řečového rytmu v důsledku kontextu, v němž byl v rámci některých studií používán. Předkládaná práce nejprve podává výběrový přehled přístupů k dané problematice na poli fonetického výzkumu, přičemž se snaží o jejich kritický komentář, všímající si zejména užití metodologie a aplikovatelnosti výstupů. Zvláštní pozornost je věnována také rytmickým aspektům češtiny, otázkám jejich popisu a výzkumům, které už byly v tomto ohledu provedeny. Následně představujeme vlastní experimentální studii zaměřenou na zjišťování schopnosti imitace řečového rytmu podle vzoru u filologicky orientovaných studentů, a to doslova, na monotónní slabiku a prostřednictvím vytūkávání. Výsledky potvrdily hypotézu, že nejpřesnější bude imitace při doslovném opakování a naopak nejméně přesná při vytūkávání, do jisté míry závisí také na délce opakované položky. Na základě analýz výkonu jednotlivých respondentů jsou identifikovány a diskutovány různé strategie, jež mohou zprostředkovat hlubší vhled do imitačního procesu. Práce přináší zevrubný popis zkoumané oblasti a její závěry mohou být využity jako východisko pro další výzkumy, jejichž možná podoba je v textu nastíněna.

Klíčová slova

řečový rytmus, temporální struktura, percepce, imitace